

ĻAUDONAS

Vēstis

ĻAUDONAS PAGASTA PĀRVALDES AVĪZE Nr. 3 (286) 2019. GADA JŪLIJS/AUGUSTS

REDAKTORES SLEJA

Labdien, avīzes lasītāj!

Avīze, jau atkal nonākusi jūsu pastkastītē, steigz sniegt ziņas par notiekošo Ļaudonas pagastā. Viena no svarīgajām ziņām, ko vēlos teikt lasītājiem, pirms tiek atšķirta avīze, tai ir jauna redaktore. Rūpēšos par to, lai „Ļaudonas Vēstis” jūs sasniedz regulāri un informē par visu svarīgāko, kas notiek pagastā. Turpmāk iepazīstināšu jūs gan ar dažādiem Ļaudonas vēstures fragmentiem, gan ar mūsu pagastā dzīvojošiem un strādājošiem cilvēkiem, kas popularizē Ļaudonas vārdu ar saviem darbiem, vārdiem un domām arī šodien.

Klāt jau pēdējais vasaras mēnesis. Šobrīd jau esam aizvadījuši mazliet vairāk laika, nekā atlicis līdz gada beigām. Vēl mirkli pagozējušies saulē vai noslaucījuši lietus lāses no pieres, mēs ejam tālāk - pretī jaunām tikšanās reizēm, jaunām iespējām un virsotnēm.

Aicinu rakstīt uz e-pastu: laudonas.vestis@inbox.lv, satiekot uz ielas - aprunāties, lai sniegtu idejas un dalītos plānos par to, kā mūsu informatīvo izdevumu darīt tīkamu ikviena acīm. Aicinu „Ļaudonas Vēstis” veidot kopā ar mani!

Laimīgu dienu vēlot –
Katrīna Melānija Kļaviņa

Manas bērnības, jaunības upe
Ar sauli, ar puķu pļavām,
Kur viegli grimt soļiem (...)
(Erna Ķikure, „Aiviekste, mīļā daiļā” “Mājas un ceļi” 1996)

Māra Stiprā foto

VĒSTIS NO PAGASTA PĀRVALDES

Runā Artūrs Portnovs!

Sveiki, mīlie ļaudonieši!

Iesākumā vēlos sveikt mūs visus un mūsu mīļo kultūrvēsturisko avīzīti ar jaunu un enerģisku redaktori, mūsu pašu Katrīnu Melāniju. Novēlēsim izturību, radošumu un prieku, ar sirdi un mīlestību pildot šo misiju! Paldies, Katrīn, ka esi mums! Ar nepacietību atkal gaidīsim ikmēneša ziņas.

No sirds vēlos izteikt visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, kolēģiem un audzēkņiem, izvadot pēdējā gaitā mūsu izcilo skolotāju Olgu Grundmani. Gan mana vecmamma Vija, kas bija Olgas kolēģe un tuva draudzene, gan es - mēs ļoti labi sapratāmies. Pat no pusvārda, neraugoties uz paaudžu atšķirību. Lai vieglas smiltis! Visdziļāko līdzjūtību izsaku arī skolotājai Antonijai Urzai. Lai spēks un mīlestība dod iedvesmu dzīvei!

Gaidot avīzītes nākamo numuru jaunās redaktora vadībā, vasara Ļaudonā rit pilnā sparā. Ar prieku esam sagaidījuši un sveikuši arvien vairāk jaundzimušo ļaudoniešu, kas dienās, ceras, papildinās mūsu jauko "Brīnumdārzu", kurā jau audzis izglītojamo skaits (no Mārcienas pievienojušies 12 bērni). Tātad paplašināmies. Un šovasar esam raduši gan līdzekļus, gan darba rokas (paldies ļaudoniešiem) un varam izremontēt, atsvaidzināt dārziņā vairākas telpas un komunikācijas.

Gaidot jauno mācību gadu, mūsu skolai būs vairāki izaicinājumi: nodrošinot konkurētspēju starp lauku vidusskolām, piedalīsimies pilotprojektā - militārās aizsardzības mācība 10. klasē, kas piedāvā plašākas izglītības izvēles iespējas, turklāt vide, kurā dzīvojam, ir tam lieliski piemērota. Tāpat pamatskola mērķtiecīgi darbosies arī sporta programmā, uzaicinot jaunu sporta pedagogu, kura pienākums būs iesaistīt mūsu pagasta jauniešus ikdienas sporta aktivitātēs. Būsim atbalstoši, saprotoši un piedalīsimies tajās! Tāpat skolai šajā mācību gadā būs jāiziet akreditācijas process, kurā, esmu pārliecināts, pierādīsim, ka esam skola ar drošu nākotnes potenciālu (sagaidīsim ceļu). Pamatojoties uz to, esam raduši iespēju skolā izremontēt direktora kabinetu, kurš pārmaiņas nav redzējis vēl no maniem skolas laikiem deviņdesmitajos gados un ir svarīgs skolas sejas elements, uzņemot vecākus vai viesus. Tā kā pēdējo pirmā stāva klasi pabeidzām remontēt pagājušajā vasarā, tad šogad kārtā pienākusi 2. stāva latviešu valodas klasei. Pārmaiņas piedzīvos arī pirmā stāva koridors un apvienotā virtuve.

Saistībā ar skolu ir radušies šķēršļi jau tik sen gaidītajam energoefektivitātes projektam, bet šobrīd mums jāpaļaujas uz Madonas novada pašvaldības (deputāti, vadības, juristu, speciālistu) izveicību, lai cerība nebūtu tikai cerība un sāktos pirmie darbi.

Informēšu, ka vasaras sākumā mūs apciemoja pašvaldības vadība (priekšsēdētājs ar vietnieku) un būvnieki, kas vizuāli novērtēja mūsu Vecās skolas stāvokli gan no iekšpuses, gan ārienes. Apspriedām arī potenciālās iespējas skolu remontēt un, iespējams, veidot tur pašvaldības dzīvokļus. Kopējā aina bija pietiekami cerīga, un skolas stāvoklis nav slikts (ņemot vērā ilgo dīkstāvi), bet turpmāk jāstrādā pie iespējām rast finansējumu. Dzīvojamā fonda kritisks trūkums jūtams visā novadā, un tas noteikti būtu viens no soļiem šī jautājuma risināšanā.

Lēni un gausi norit pēdējie būvdarbi lifta celtniecībā pansionātā. Latvijas lielā būvniecības buma un darbaspēka trūkuma dēļ uzņēmēji SIA "Tehnoprime" no Rīgas nespēj pabeigt šo projektu un nu jau kādu laiku maksā pašvaldībai līgumā paredzēto soda naudu. Mēs šo procesu regulāri uzraugām, kā arī pieprasām regulārus pārskatus par paveikto un plānoto. Ar pārliecību ticam, ka rudenī jau varēsim pieņemt darbus un ļaudis no pansionāta varēs doties svaiģā gaisā.

Būsim arī saņēmuši pirmos jaunus ūdens rēķinus, kas ir lielāki pat trīs reizes, bet taisnības labad jāsaka, ka līdz šim tarifi mums bija ļoti zemi un tirgus situācijai neatbilstoši. Vēlos izteikt pateicību iedzīvotājiem, kas ieradās uz publisko apspriešanu par šo jautājumu. Diskusijā izvirzījām labus priekšlikumus. Ticam un gaidām, ka arī atlikušās ūdens apgādes problēmas (kvalitāte, spiediens) Ļaudonā tiks atrisinātas. Paldies visiem par sapratni un sadarbību!

Esmu dzirdējis, ka Ļaudonā tiek apspriests mūsu pašu pagasta Sāvienas karjers. Informēšu, ka turpinām kārtot dokumentus un vienoties ar potenciālo apsaimniekotāju, lai pēc iespējas ātrāk gan pagasta, gan vietējo cilvēku vajadzībām karjers būtu pieejams.

Vasarā ceļu budžeta finanšu ietvaros esam un būsim saremontējuši pagasta ielas un ceļus. Darbiem īpaši seko līdz mūsu ceļu speciālists Jānis, un būsim pateicīgi, ja ar savu "modro aci" remontētājus pieskatīsiet arī jūs, dodot mums ziņu par nepilnībām.

Visas pagasta pārvaldes vārdā aicinu droši ziņot par pagasta aktualitātēm. Piemēram, ja nav izvestas pagasta atkritumu tvertnes, nedeg kāda laterna vai kas cits savaudams kārtībā. Liels paldies sakāms jau esošajiem aktīvajiem ļaudoniešiem, kas zvana gan man personīgi, gan uz pārvaldi un palīdz apzināt visu mūsu mīļās Ļaudonas teritoriju. Tā kā droši - pirms, tā teikt, baumojam vai publiski dusmojamies, piezvanām pārvaldniekam vai uz pagastu, un visu izskaidrosim, precizēsim. Kopā jau dzīvojam un kopā veidojam savu vidi. Paldies arī tiem, kas iesaistās brīvprātīgos darbos pagasta labā! Tādi ir gan pieaugušie, gan jaunieši un pat bērni. Un to ir pamanījuši ne tikai novadā, bet arī Latvijā, Eiropā un pasaulē, jo mūsu jaunieši, kas palīdzēja sarīkot pagasta svētkus, jau nākamajā nedēļā devās palīgus organizēt pasaules čempionātu rollerslēpošanā Madonā. Brīvprātīgo darbs šajā pasākumā paver milzīgu pieredzes iegūšanas iespēju un palīdz rast jaunus kontaktus, paplašinot redzesloku dažnedažādos virzienos. Lepojamies un sakām paldies!

Noibeigumā vērsu uzmanību uz to, ka skolēnu vasaras brīvlaikam ir arī ne tik patīkamas sekas - tiek saņemts ļoti daudz sūdzību par jauniešu uzvedību: izpostīti dārzi un pat kapi. Arī estrādē lielās šūpoles bija jānoņem, jo tās bija sabojātas. Cilvēki redz, kā jaunieši nomet zemē papīrus, paciņas un pudeles un paši par to smejas. Vietējie jau vien visi ir: zinām, kas to dara. Lūgums ģimenēm un visai sabiedrībai kopā: rādīsim nākamajām paaudzēm priekšzīmi gan mājās, gan ārpus tām un audzināsim jaunatni visi kopā! Dzīvosim brīvā, tīrā un drošā Ļaudonā!

Novēlēšu mūsu visiem vēl atlikušajā vasaras daļā un rudens sākumā siltu un jauku laiku. Lai bagātīga rudens raža un veiksmīgs mācību gads gan vecākiem, gan pedagogiem, gan audzēkņiem! Šovasar, starp citu, būsim uzņēmuši apjomīgu nometņu dalībnieku skaitu: gan paši organizējam radošo sporta nometni "Volejbūms", gan uzņēmām Rīgas volejbola skolu, gan kultūras pārstāvju - dramaturģijas nometnes dalībniekus. Pie mums stadionā 13. augustā norisinās apjomīgs turnīrs - Vasaras spēļu volejbolā 2019 4. posms (vēl posmi notikuši Gulbenē, Kuldīgā, Jelgavā, un fināls būs Ogrē), kuru organizē Latvijas Volejbola federācija. Plānota vairāk nekā 100 komandu dalība no visas Latvijas. Ar lepnumu varam teikt, ka mūsu mazā Ļaudona ir spilgti pamanāma Latvijas volejbola kartē, jo īpaši jaunatnes līmenī.

Paldies visiem, ka kopā veidojam Ļaudonu tik dzīvu un skaistu! Paldies, ka tik daudzi bijāt uz pagasta svētkiem, un svētki izdevās! Paldies mūsu pašu uzņēmējiem, kas atbalstīja svētkus, lai programma varētu būt daudzveidīga!

Artūrs Portnovs Ļaudonas pagasta svētkos.

Ar mīlestību,
jūsu pagasta pārvaldes vadītājs
Artūrs Portnovs
Māra Stiprā foto

INFORMĀCIJA

Nāc studēt!

Ja esi nolēmis studēt LU Madonas filiālē, tad studijām var pieteikties filiālēs birojā līdz pat 31. AUGUSTAM!

Pieteikties studijām var klātienē filiālē Saieta laukumā 1, 406. telpā, Madonā līdz plkst. 17.00. Ja nepieciešams, lūdzu zvaniem (29146912), un jūsu ērtībai mēs pagarināsim darba laiku, lai varat pieteikties iespējami ērtākā laikā!

Ierodoties saņemt pieteikuma apliecinājumu, līdzi jāņem visi nepieciešamie dokumenti:

- iepriekšējās izglītības apliecināošs dokuments;
- personu apliecināošs dokuments;
- priekšrocību apliecināošs dokuments;
- uzvārda vai vārda maiņas apliecināošs dokuments.

Reģistrācijas maksa - 35,00 eiro (jāveic ar pārskaitījumu).

Par LU studiju programmām: <https://www.lu.lv/gribustudet/gribu-studet-ievads/>

Gūsti panākumus kopā ar Latvijas Universitāti!

Informācija no a/s "Madonas Ūdens"

Ar 2019. gada 1. jūliju stājās spēkā jauni Madonas novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr. 5 „Par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību Madonas novada pašvaldībā”, kas papildina Ministru kabineta noteikumus Nr. 384 „Noteikumi par decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sistēmu apsaimniekošanu un reģistrēšanu” (turpmāk - MK noteikumi).

Saistošie noteikumi nosaka:

- decentralizēto kanalizācijas sistēmu, kuras nav pievienotas sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju centralizētajām kanalizācijas sistēmām, reģistrācijas, kontroles un uzraudzības kārtību;

- minimālo biežumu notekūdeņu un nosēdumu izvešanai no decentralizētajām kanalizācijas sistēmām;

- prasību minimumu asenizatoriem un to reģistrācijas kārtību;

- decentralizēto kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas un uzskaites kārtību;

- decentralizēto kanalizācijas sistēmu īpašnieku un valdītāju pienākumus, kā arī atbildību par saistošo noteikumu pārkāpumiem.

Decentralizētās kanalizācijas sistēmas MK noteikumu izpratnē ir sistēmas vai iekārtas, kur notekūdeņi tiek attīrīti vai uzkrāti, kuras nav pievienotas centralizētajam kanalizācijas tīklam un iedalās šādi:

- rūpnieciski izgatavotas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, kuras attīrītos notekūdeņus novada vidē un kuru kopējā jauda ir mazāka par 5 m³/diennaktī;

- septiņi - atbilstoši izbūvēti notekūdeņu attīrīšanas kompleksi, kas sastāv no rūpnieciski vai individuāli izgatavotas hermētiskas tvertnes ar divām vai vairāk kamerām notekūdeņu un fekālo nogulšņu nostādināšanai un pārplūdei vidē pēc nostādināšanas, šim nolūkam izmantojot filtrācijas laukus, apakšzemes drenas, smilts grants filtrus, filtrācijas grāvjus, filtrācijas akas vai niedru laukus;

- notekūdeņu krājvertnes, hermētiski noslēgtas tvertnes, kurās uzkrājas neattīrīti notekūdeņi vai kanalizācijas sistēmu tīrīšanas atkritumi.

Saistošo noteikumu mērķis ir veicināt kvalitatīvu un vides prasībām atbilstošu ūdenssaimniecības pakalpojumu pieejamību, lai nodrošinātu pakalpojumu lietotājus ar nepārtrauktiem un drošiem pakalpojumiem, līdzsvarojot vides aizsardzības, dabas resursu ilgtspējīgas izmantošanas un sabiedrības ekonomiskās intereses.

Jautājumi un atbildes no a/s "Sadales tīkls"

Sadales tīkls sniedz atbildes uz jautājumiem, kas jums palīdzēs vienkārši un ērti īstenot ideju par jauna elektrības pieslēguma ierīkošanu īpašumā.

Kā pieslēgt īpašumu elektrotīklam vai atjaunot elektrības piegādi? Ja nekustamajā īpašumā nav pieslēguma elektrotīklam, pieteikumu jauna pieslēguma ierīkošanai iesniedziet a/s "Sadales tīkls" (ST) klientu portālā *e-st.lv*. Ja īpašums jau bijis apdzīvots, tajā ir saglabājies pieslēgums elektrotīklam un nepieciešams tikai atjaunot elektrības piegādi, vērsieties ar pieteikumu pie sava elektrības tirgotāja.

Cik jaudīgu elektrības pieslēgumu man vajag? Ar slodzes aprēķina kalkulatora palīdzību tiešsaistē nosakiet jaunam elektrības pieslēgumam nepieciešamo jaudu. Jūsu ērtībām slodzes aprēķina kalkulators pieejams *sadalestikls.lv*.

Vai man būs jāpiesaista vēl citi speciālisti un kas veiks elektrības pieslēguma tehniskos darbus? Jā, jums būs jāizvēlas sertificēts elektriķis, kas ierīkos ēkas iekšējo elektrotīklu. Atsevišķos gadījumos arī elektrotīkla izbūves projekta izstrādātājs. Izbūvi līdz sadalnei veiks konkursa kārtībā ST atlasīts būvnieks. Par elektrotīklu no sadalnes līdz jūsu īpašumam un pašā īpašumā atbildīgs būs jūsu izvēlētais sertificēts elektriķis. Jūsu īpašuma elektrotīklu ar kopējo savienos, kā arī sadalni un skaitītāju uzstādīs ST speciālisti.

Cik daudz laika vajadzēs un kā zināšu, kādi darbi jau paveikti un kas vēl jādarā? Atkarībā no projekta sarežģītības pakāpes jauna elektrības pieslēguma ierīkošana vai slodzes palielināšana var aizņemt no dažām dienām līdz vairākiem mēnešiem.

Kā tiek aprēķinātas izmaksas? Jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas vai slodzes palielināšanas izmaksas ir atkarīgas no pieprasītās jaudas un veicamo darbu apjoma. Tās sastāv no faktiskajām izmaksām, piemēram, maksas par sadalni, tās uzstādīšanu, kabeļa vai vada pievilkšanu līdz sadalnei u.c. un ieguldījumiem, kas nodrošina kopējā elektrotīkla pieejamību. Ja esat iegādājies zemi vai ēku, kurā nav pieslēguma elektrotīklam, vai vēl tikai plānojat to darīt, iesniedziet konkrētā īpašuma jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas pieteikumu klientu portālā *e-st.lv* un saņemiet izmaksu aprēķinu par brīvu.

Vai varu atgūt izmaksas? Lai sekmētu uzņēmējdarbībai labvēlīgas vides attīstību, klientiem, kuru elektrības pieslēgums vai pieslēguma jaudas palielinājums ir 0,4kV (kilovolti) elektrotīklā ar jaudu lielāku par 100A vai vīdsprieguma elektrotīklā, ir iespēja piecu gadu laikā no jauna elektrības pieslēguma ierīkošanas vai slodzes palielināšanas brīža atgūt par pakalpojumu samaksāto 100% apmērā.

Kādēļ atteikties no liekās elektrības pieslēguma jaudas? Ar slodzes aprēķina kalkulatora palīdzību tiešsaistē pārliecinieties, vai visa īpašumā pieejamā elektrotīkla jauda tiešām nepieciešama. Samazinot elektrības pieslēguma jaudu atbilstoši šī brīža vajadzībām, samazināsiet arī kopējās izmaksas par patērēto elektroenerģiju.

Kā varu samazināt īpašumā pieejamo elektrotīkla jaudu? Piesakiet pieslēguma jaudas samazināšanu klientu portālā *e-st.lv* un saņemiet šo pakalpojumu bez maksas. Rūpīgi izvērtējiet šī soļa nepieciešamību un ņemiet vērā, ka slodzes atjaunošana ir maksas pakalpojums.

Ko darīt, ja nav pieļaujams elektrības piegādes pārtraukums? Ja īpašumā esošajām elektroietaisēm nav pieļaujama elektrības piegādes pārtraukumi, ar ģeneratora palīdzību izveidojiet autonomu elektroapgādi.

Informāciju no *madona.lv* apkopoja
Katrīna Kļaviņa

VĒSTIS NO A. EGLIŠA ĻAUDONAS VIDUSSKOLAS

ZZ čempionāts

Atceroties pagājušā gada pozitīvās emocijas ZZ čempionātā, arī šogad nolēmām piedalīties. Veiksmīgi izpildot interesantos pusfināla uzdevumus, tikām uzaicināti uz finālu Ropažos.

Sagaidījuši fināla dienu - 23. maiju -, kopā ar klasi devāmies uz Ropažu "Sporta kompleksu 333", kur jau valdīja fantastiska atmosfēra. Neņemot vērā karsto laiku, fināla uzdevumus pildījām ar smaidu sejā, tie bija tik aizraujoši. Visu astoņu zonu uzdevumi veicināja klases kolektīva saliedēšanu, attīstīja prasmes strādāt komandā. Ļoti patika Tele2 tornis, kurā bija jāparāda veiklība, kāpjot augšā. Elektrodrošības uzdevumā pārbaudījām atmiņas spējas. Pēc uzdevumu izpildes mūs priecēja "Bermudu divstūra" koncerts, tālāk sekoja uzvarētāju apbalvošana. Bijām ļoti pārsteigti, kad kā 1. vietas ieguvējus 6. klašu grupā nosauca Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolas 6. klasi. Tad sapratām, ka tie taču esam mēs! Ar sajūsmu skrējām uz skatuves pēc balvas. Prieks bija neaprakstāms! Mājupceļā jutāmies saviļņoti par lielo uzvaru. Balvā ieguvām divu dienu piedzīvojumu kopā ar SIA "Aktīvā tūrisma centrs "Eži"".

Pēc mācību gada beigām, 10. un 11. jūnijā, devāmies nopelnītajā atpūtas un izklaides braucienā. Pirmais pieturas punkts bija Cēsis, kur digitālajā orientēšanās spēlē "Meklē ezi!" tuvāk iepazīnāmies un uzzinājām dažādus faktus par Cēsim. Pēc dotās instrukcijas izveidojām raķetes un šāvām tās gaisā. Turpat, parkā pie Cēsu pils, paēdām garšīgas pusdienas. Tālāk devāmies uz atpūtas

Ropažos, iegūstot 1. vietu ZZ čempionātā 6. klašu grupā.

namiņu pie Vaidavas ezera. Protams, izmantojām saulaino un silto laiku. Peldējāmies un braucām ar sup dēļiem pa Vaidavas ezeru. Vakariņās ēdām burgerus, skatījāmies filmu un pavadījām ļoti jauki laiku kopā gan draudzīgās sarunās, gan dažādās aktivitātēs. Nākamajā rītā devāmies mājup, pa ceļam apskatot Sietiņiezi, Lielo ellīti Liepā, uzkāpjot Brežģa skatu tornī, apmeklējot Kārļa Skalbes muzeju "Saulrieti" un priecājoties par gleznaino Vidzemes augstieni. Atpūta bija izdevusies!

Paldies klases audzinātājai Annai Iesalniecei par izturību, skolotājai Anitai Kidalai par sportisko atbalstīšanu finālā, skolas vadībai un pagasta pārvaldei par bezmaksas autobusu uz finālu Ropažos! Īpašs paldies šoferītim Valdim Eglītim par izturību un pacietību, vedot mūs uz finālu un divu dienu piedzīvojumā, kā arī visiem ļaudoniešiem par ticību mums!

Tanita Paula Mincāne,
A. Eglīša Ļaudonas
vidusskolas 7. klases
skolniece
Annas Iesalnieces foto

Pie Sietiņieža.

MĒNEŠA JUBILĀRI

*Katra diena, ko gaidi un vadi,
Zelta mēteļi plecās tev liek,
Sapņo, tie tavi svētītie gadi,
Kuros dvēsele bagāta tiek!*

30. JŪNIJĀ AUSMA BĒRZIŅA ATZĪMĒJA
APAĻO 90 GADU JUBILEJU

5. JŪLIJĀ JĀNIS ELMERIS
ATZĪMĒJA 95 GADU JUBILEJU

28. JŪLIJĀ INĀRA ASARĪTE
ATZĪMĒJA 80 GADU JUBILEJU

30. JŪLIJĀ VASĪLIJS ALEKSEIKINS
ATZĪMĒJA 80 GADU JUBILEJU

6. AUGUSTĀ GAIDA VASIĻJEVA
ATZĪMĒJA 75 GADU JUBILEJU

12. AUGUSTĀ JĀNIS DAUĢIS
ATZĪMĒJA 75 GADU JUBILEJU

15. AUGUSTĀ DZINTRA IESALNIECE
ATZĪMĒJA 80 GADU JUBILEJU

Sirsnīgi sveicieni!

Signes Prušakevičas,
Tatjanas Kriškānes foto

DZIMIS ĻAUDONĀ

Pašā vasaras plaukumā kopā ar Ļaudonas pagasta pārvaldes vadītāju Artūru Portnovu devāmies sveikt Ļaudonas pagasta bērniņus, kuri šajā pasaulē ieradās ar pirmajiem pavasara saules stariem.

Lai pacietība un nebeidzama mīlestība jaunajiem vecākiem, lai veselība bērniņiem!

Marta Mincāne dzimusi 27. aprīlī vecākiem Baibai Ludboržai un Raivim Mincānam.

7. martā dzimusi Emma Krēsliņa vecākiem Baibai Daugēi un Intaram Krēsliņam.

Signes Prušakevičas teksts un foto

DZĪVESSTĀSTS

Tikšanās ar Sandru Daugi

Pieļauju, ka vairums Ļaudonas pagasta iedzīvotāju vismaz reizi dzīvē ir dzirdējuši šī cilvēka vārdu. Ar lielu sajūsmu balsī kādā agrā jūlija rītā saņēmu zvanu no Sandras māsu Ināras Krasnovas. Ar lielu degsmi viņa mani aicināja sazināties ar Sandru, ar lepnumu stāstīja par to, ka Sandra saņēmusi nozīmīgus apbalvojumus savā darba jomā - medicīnā.

Arī es vēlos, lai Ļaudona zina, ar kādiem cilvēkiem mums ir jālepojas. Tādēļ devos pie Sandras aprunāties. Ienākot mājā, uzreiz varēja sajūst Sandras vaļasprieka rezultātu - krāsni gardi smaržo biežpiena sacepums. Laicīgi tiku brīdināta, ka saruna mums ik pa laikam pārtrūks, jo *jāvaktē*, lai gardums nesadeg. Šī diena Sandrai ir brīva. Ar meitas Sigītas suni Riko jau atkal noieti kilometri, baudot fantastiskās dabas smaržas un skaņas. Paciešoties mīļajās mājās drīz ieradīsies vecākā meita Egita ar mazmeitiņām - Eniju un Elīnu.

Sāksim no sākuma. Pastāsti, lūdzu, par savām izglītības gaitām, par sapņiem, kas piepildījušies.

-Jau no bērnības man ir bijis sapnis kļūt par ārsti. Man paraugs jau no bērnības bija Mētrienas feldšere Laima Tumanova, kura bija ļoti sirsnīga un labestīga. Manai mammai bija svarīgi, lai es iegūstu profesiju un pati sāku pelnīt. Tie vienkārši bija tādi laiki, kad pēc iespējas ātrāk vajadzēja nostāties uz savām kājām. Kad gāju pamatskolā, pēc 7. klases vasarā pieteicos darbā slimnīcā terapijas nodaļā par sanitāri. Man palikusi spilgtā atmiņā no tiem laikiem kāda smaga avārija. Kravas automašīnā skolēni vesti talkā lauku darbos. Un tā avarējusi. Daudz cietušo, daudz vaidu un sāpju. Man kā pusaudzei tas bija liels šoks. Domāju, ka es nekad nestrādāšu par feldšeri, jo pieļāvu, ka varu nonākt darbā arī neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā.

Tomēr, par spīti visam piedzīvotajam, es izvēlējos apgūt medicīnas profesiju. Astonpadsmit gadus, pabeidzot medicīnas skolu, nokļuvu darbā Staiceles ambulancē. Vēlāk man izveidojās ģimene - apprecējos, piedzima Egita, un domas par tālāko izglītības ieguvu noplaka. Mana galvenā prioritāte kļuva ģimene.

2003. gadā saņēmu uzaicinājumu - medicīniem, kas sociālisma laikos beiguši medicīnas skolu, ir iespēja pieietties 1. līmeņa augstākajai izglītībai (ar māsu pamatizglītību). Mācījos trīs gadus Bulduros Paula Stradiņa Veselības un sociālās aprūpes koledžā, nedēļu mēnesī esot prom no mājām. Pabeidzot studijas, 2006. gadā saņēmu ārsta palīga kvalifikāciju. Un jau tā paša gada rudenī iestājos Latvijas Universitātē, lai pēc gada saņemtu bakalaura grādu.

Un kāds ir tavs darbavietu uzskaitījums?

-Mana pirmā darbavietu pēc medskolas beigšanas bija Staiceles ambulance, biju bērnu patronāžas māsa. Pēc četriem nostrādātiem gadiem atgriezos dzimtajā pusē. Turpināju darba gaitas Madonas 2. vidusskolā un Madonas bērnu konsultācijā.

Tad pieņēmu piedāvājumu strādāt tuvāk dzīvesvietai - Ļaudonas slimnīcā. Strādāju tur, līdz tā beidza pastāvēt savās vecajās telpās Brīvības ielā. Tanī laikā kļuva par vēl vienu meitu bagātāka - piedzima Sigita.

Daktare Valda Dimbele, atverot savu ģimenes ārstes praksi, mudināja mani doties mācīties par laboranti. Uz sākot darba gaitas šajā amatā, es sapratu, ka darba apjoms man ir par mazu, un es nolēmu nedēļas nogalēs strādāt arī Jēkabpils slimnīcas terapijas nodaļā.

Pēc jaunākās meitas Baibas piedzimšanas es strādāju Ļaudonas pansionātā par māsu. Šis darbs nebija viegls, jo veciem cilvēkiem ir sava domāšana, sava pieredze, savi untumi un raksturs.

Visā Latvijas Republikā tika izsludināts konkurss, lai ātrajā medicīniskajā palīdzībā nodrošinātu pilnvērtīgu un kvalificētu palīdzības sniegšanu. Neatliekamās medicīnas palīdzības brigādei bija nepieciešami divi darbinieki, nevis viens. Tā es 2003. gada 1. jūlijā uzsāku darbu Madonas ātrajā medicīniskajā palīdzībā, kas 2009. gadā tika pievienota vienotajam NMP dienestam. Nu jau rit 17. gads, kopš es šeit strādāju - vairāk nekā slodzi. Man ir ātrās palīdzības ārsta palīga sertifikāts, strādāju par brigādes vadītāju.

Nepilnus trīs gadus paralēli pamatdarbam strādāju arī Mētrienas feldšerpunktā. Taču, strādājot ātrajā medicīniskajā palīdzībā, ir grūti izplānot nākamā rīta darbus - piemēram, ja maiņa beidzas plkst. 8.00, bet tiek saņemts izsaukums plkst. 7.50, nevar atteikt - ir jādodas ceļā, jāparūpējas par cietušo, pēc tam vēl elektroniski jāslēdz izsaukuma karte. Tā tika kavēts darbs Mētrienā. Pārdzīvoju par tur gaidošajiem pacientiem. Man fiziski trūka laika sev, bērniem, mazbērniem un vaļaspriekiem.

Man ļoti patīk mans darbs ātrajā medicīniskajā palīdzībā, jo katra diena ir savādāka. Tev jābūt profesionālim jebkurā jomā - ķirurģijā, traumatoloģijā, pediatrijā, dzemdniecībā u.tml. Man ir liela atbildība, jo bieži vien pieņemtie lēmumi ir atkarīgi tikai no manis. Nesaku, ka man nav bail, jo katra nākamā minūte šajā darbā var sagādāt neprognozējamus pavērsienus. Tomēr varu teikt ar pārliecību, ka esmu atradusi to, ko es gribu darīt, lai arī savu profesiju varu vērtēt kā emocionāli un fiziski smagu. Ne katrs mediķis spēj veikt specifiskus NMP darba uzdevumus.

Personīgi man ir smagi strādāt, kad traumas ir bērniem. Gribas vienmēr atdot savus pēdējos spēkus, lai darbs tiktu izdarīts pēc iespējas labāk. Bieži vien jānodarbojas arī ar sociālo problēmu risināšanu.

Ar lielu atbildību dodos izsaukumos pie ļaudoniešiem un mētrieniešiem, jo Mētriena ir mana dzimtā vieta.

Izstāsti, lūdzu, par saviem saņemtajiem apbalvojumiem!

2017. gada 30. jūnijā saņēmu LR Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta apbalvojumu par pašizliedzību sakarā ar to, ka „tika nodrošināta neatliekamā medicīniskā palīdzība kokzāgētavā smagi cietušam vīrietim īpaši sarežģītos apstākļos 2016. gada 28. jūni-

Katrīnas Kļaviņas foto

turpinājums 7. lpp. →

turpinājums no 6. lpp.

jā". Savukārt šogad, 5. jūlijā, saņēmu atzinības rakstu „Par augstu profesionalitāti īpaši kritiskā situācijā, spējot pieņemt atbildīgus un atbilstošus lēmumus, lai glābtu pacienta dzīvību 2018. gada 21. septembrī”.

„Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta apbalvojums iedzīvina un stiprina misiju „glābt un saglabāt cilvēku dzīvības”, paužot atzinību par paveikto un veicinot motivāciju cēlai rīcībai gan darbinieku vidū, gan sabiedrībā kopumā” - spēka vārdi, kas iestiprināti kastītē pie saņemtās nozīmītes.

Foto no personīgā arhīva

Sandra kopā ar savu palīdzī Kristīni Ieragu apbalvošanas ceremonijā Ķeguma novadā.

Manuprāt, tam ir jābūt lielam pagodinājumam, ka Latvijas mērogā esi viena no tiem, kas atzīta par spējīgāko savā jomā. Vadība novērtē tavu profesionalitāti, brigādes kopdarbu un paveiktā rezultātu. Vai apbalvojumi paceļ tavu pašvērtējumu? Vai tu lepojies ar sevi?

-Pēc dabas esmu ļoti kautrīgs cilvēks, nekad nelepojos un nelielu sevi. Šķiet, ka es taču varētu vēl labāk, ka man ir iespēja tikties vēl uz augšu.

Vai tev dzīvē eksistē vērtību skala?

-Tas ir jautājums, uz kuru grūti sniegt atbildi īsā laikā. Mums katram ir savi plusi un mīnusi, tāpēc jau tā ir skala.

Kā tu atjauno savus spēkus, papildī sevi ar jaunu enerģiju? Padalies, lūdzu, par saviem vaļaspriekiem!

-Galvenais mans dzīves papildījums ir manas trīs meitas un nu jau trīs mazmeitiņas. Es viņas patiešām ļoti mīlu.

Katru gadu ar lielu nepacietību tiek gaidīts sēņošanas laiks, jo tas ir mans hobijs numur viens. Jau minēju, ka katrā brīvā dienā dodos pastaigā ar Riko. Man ļoti patīk staigāt jebkurā gadalaikā, un veicamais attālums parasti ir no pieciem līdz sešiem kilometriem. Labprātāk izvēlos pastaigu mežā, jo tas mani nomierina, tajā saskatu daudz ko skaistu, apbrīnojamu. Rudenī un ziemā es dodos medībās kā dzinējs. Protams, man ļoti patīk arī gatavot - vairāk izvēlos tos produktus, ko piedāvā vietējie zemnieki. Izvēlos olas no zināmu cilvēku visticām vai pienu no zināmu saimnieku govīm.

Līdz šim nekad neesmu izbaudījusi, ka man ir tik daudz brīva laika. Tagad, kad bērni jau ir izauguši, varu materiāli atļauties un nodoties vēl vienam jaunam vaļaspriekam - ceļošanai! 2018. gadā es biju Krētā, pavasarī Polijā, vēl šogad rudenī došos uz Horvātiju. Es esmu tikai iesācēja ceļošanā, bet zinu, ka ir tik daudz galamērķu, kurus vēlētos sasniegt.

Vai tev ir kāds novēlējums ļaudoniešiem?

-Es novēlu, lai jums visiem ir stipras un satīcīgas ģimenes! Lai jums laba veselība! Lai ir vēlme strādāt! Lai mēs, ļaudonieši, iegūtu iespēju iebrukt un izbrukt no Ļaudonas pa asfaltētu ceļu!

Katrīna Kļaviņa

Sandra ar kolēģiem.

LAUDONA, LEPOJIES!

Lepojamies ar sportistiem - ļaudoniešiem!

Krišjānim Beļauņiekam 8. vieta Portugālē

5. un 6. jūlijā Portugāles Madeiras salā Ribeira Brava stadionā notika Eiropas komandu čempionāts daudzceļņās 1. līgas nacionālajām komandām. Latvijas daudzceļņieku konkurenti bija no Čehijas, Zviedrijas, Polijas, Somijas un Itālijas.

Individuāli augstā 8. vieta 24 desmitceļņieku vidū bija Madonas novada sportistam ļaudonietim Krišjānim Beļauņiekam. Krišjānis kopsummā savāca 7108 punktus un tas ir sportista jauns personiskais rekords.

Rezultāti pa disciplīnām: 100m - 11,75sek.; T/L - 7,01m; 7kg lode - 13,32m; A/L - 1,95m; 400m - 51,38sek.; 110m/b - 15,83sek.; 2kg disks - 37,11m; K/L - 4,30m; 800g šķēps - 62,49m, 1500m - 5.00,18.

Krišjānis Beļauņieks (no kreisās) ar līdzjutējiem.

Jānis Razgalis - Latvijas čempions 1500 m skrējienā

Jānis Razgalis (pa vidu) kopā ar citiem skrējējiem.

27. un 28. jūlijā Ogrē risinājās spraigas cīņas Latvijas čempionātā un Latvijas U23 čempionātā vieglatlētikā. Četras medaļas izcīnīja Madonas novada sportisti.

Zelta medaļu absolūtajā vīriešu grupā 1500m skrējienā izcīnīja Jānis Razgalis - 3.56,67, Paulam Ārentam - 4.08,14 (6.vieta), Mārtiņam Karlsonam - 4.13,22 (12.vieta). Vēl Mārtiņam 800m - 1.59,29 (10.vieta).

U23 grupā sudraba medaļu trīssoļlēkšanā izcīnīja Krišjānis Beļauņieks - 14,44m, viņam arī bronzas medaļa absolūtajā vīriešu konkurencē.

Anita Krauklīte, vieglatlētikas trenere
(informācija iegūta no madona.lv)

Gunta Bērziņa foto

KULTŪRAS ZIŅAS

Līgo Ļaudonā

Uzstājas senioru deju kolektīvs "Divi krasti".

Krištera Kuprana atveidotais Spēkzariņu Jānis estrādē iebruca ar moci, kas skatītājos izraisīja īpašu sajūsmu.

Mirklis no izrādes - kad trejmāsiņām aizbrauc precinieks...
1. rindā no kreisās: Dace Zepa, Ilze Smalkā, Tatjana Kriškāne, Ginta Zenčonoka;
2. rindā no kreisās: Katrīna Stafecka, Arita Kalniņa, Signe Prušakeviča.

23. jūnija vakarā Ļaudonas estrādē virmoja patiesa Līgo noskaņa - lielais ugunskurs, jāņuzāles un skaisti iekārtota lauku sēta. Ar Līgo dziesmu tika ieskandināts pasākums, kas turpinājās ar teatralizētu uzvedumu "Sievu lūkojoties". Jautru izrādi spēlēja pagasta amatierteātris, ko papildināja dejotāji no vecākās paaudzes deju kolektīva "Divi krasti" un vidējās paaudzes deju kolektīva "Grieze" (vadītāja Aija Kreile). Paldies kolektīviem!

Atsaucīgu darba roku pasākuma organizēšanā netrūka, tādēļ lai izskan PALDIES vārdi - amatierteātra režisorei Annai Anita Amatai par uzveduma iestudēšanu

turpinājums 9. lpp.

← turpinājums no 8. lpp.

Estrādē priecēja pilnās skatītāju rindas.

Mirklis no izrādes.

Dedzot gaišu Jāņuguni.

Lustīgus dančus grieza vidējās paaudzes deju kolektīvs "Grieze".

un dekorāciju sagādāšanu; pagasta Īpašumu uzturēšanas nodaļas darbiniekiem, īpaši Linardam Dunduram un Jurijam Simsonam. Paldies arī brīvprātīgā darba veicējiem – jauniešiem Valteram Kriškānam, Jurim Iesalniekam, Katrīnai Kļaviņai.

Olīvijai Alžānei un Jānim Krasnovam sirsnīgs paldies par gardo Jāņu sieru, ar kuru tika cienāti visi līgotāji!

Paldies Smirnovu ģimenei par personīgā muzeja krātuves izmantošanu dekorācijām!

Paldies ikvienam! Domāju, ka visiem kopā mums izdevās vareni svētki, kas noslēdzās ar dejām estrādē līdz rīta gaišiem.

Signes Prušakevičas teksts
Daiņa Kreiļa, Annas Anitas Amatas foto

ĻAUDONAS PAGASTA SVĒTKI

Izskanējuši jau 18. Ļaudonas pagasta svētki, pulcējot vienuviet gan ļaudoniešus, gan pagasta viesus.

Ļaudoniešu modināšana

Kā un kas modinās ļaudoniešus, parasti ir pārsteigums. Šajā gadā gaiļa rīta dziesmu cauri Ļaudonai izveda varens traktors un gaiļis ar savu jautro kompāniju. Prieks redzēt, ka ļaudonieši priecīgi māj modinātājiem un dāvā pat naškus. Paldies jums! Šis svētku rīts dāvā patiesi pozitīvas emocijas!

Paldies šī gada modinātāju brigādei - Jurijam Simsonam, Artūram Portnovam, Katrīnai Stafeckai, Kristeram Kupranam, Verneram Švedam, Enijai Zaķei, Diānai Cīrulei un Lindai Rūtenbergai.

Modinātāju brigāde.

Virves vilkšanas sacensības

Jau tradicionāli virves vilkšanas sacensības izvēršas par spraigu un azartisku cīņu starp Aiviekstes abu krastu iedzīvotājiem. Paldies gan spēcīgajiem vilcējiem, gan atbalstītājiem! Šogad uzvarēja Labais krasts!

Paldies Anitai Kidalai un Linardam Dunduram par sacensību organizēšanu klātienē.

Kreisā krasta meitenes.

Labā krasta puīši.

Kreisā krasta vīru vienotais spēks atnesa uzvaru.

Foto izstāde "Ļaudona no putna lidojuma"

Foto izstādē ļauj palūkoties uz mūsu mīļo Ļaudonu no putna skatupunkta.

Māra Stiprā uzņemtie foto ļaus pacelties spārnos, lai sameklētu savu māju, savu ceļu, savu dabas stūrīti...

Foto izstādē var aplūkot arī fotogrāfijas, kas tapušas pirms deviņiem gadiem. Tās ļaus salīdzināt, kā mainījusies Ļaudonas dabas ainava. Foto izstādē Ļaudonas pagasta bibliotēkā apskatāma joprojām.

Svētku dienā ikviens varēja izveidot piemiņas lietiņu, izmantojot 3D pildspalvas.

Māra Stiprā lielformāta foto rotā arī Ļaudonas vidi. To var apskatīt pieturā pretim veikalam "Katram".

Bibliotēkas vadītājas Ievas Skušķes vadībā tapa skaisti Ļaudonas pagasta simbolikas veidojumi no 3D pildspalvām.

Lielizmēra foto ar mūsu pagasta ainavu. Paldies idejas autorei Ingai Zālītei.

← turpinājums no 10. lpp.

Amatnieku un mājražotāju tirdziņš

Amatnieku un mājražotāju tirdziņš pulcēja vairāk nekā desmit tirgotājus, piedāvājot dažādus rokdarbus no koka, papīra, tekstila. Skalu grozi, bērnu apģērbs, aitas vilnas izstrādājumi, rotas - dažādas interesantas un rūpīgi veidotas lietas. Protams, bija arī našķi vēderpriekam un gardi pašmāju kūpinājumi. Paldies visiem tirgotājiem un pircējiem! Cerams, ka mūsu tirdziņš tikai augs plašumā - no abām andeles pusēm.

Liela piekrišana kā allaž bija arī Loretas Ducenas radītajiem hennas zīmējumiem.

Tirdziņš un dienas aktivitātes pulcēja lielus un mazus, lai kopā svinētu Ļaudonas saulainos svētkus.

Visas dienas garumā paraleli aktivitātēm norisinājās arī pludmales volejbola turnīrs.

Konkurss "Kūka Ļaudonai 2019"

Priecē, ka tradīcija - pašgatavoto kūku konkurss "Kūka Ļaudonai" - arī turpina attīstīties. Konkurss pulcēja 200 apmeklētāju, kas ir arī kūku degustētāji un vērtētāji.

Šajā gadā konkursam pieteicās sešas atsaucīgas kūku cepējas, lai skatītāju vērtējumam piedāvātu savas gatavotās gardās un skaistās kūkas.

Kūku meistares.

No kreisās: Katrīna Stafecka, Ineta Drava, Evija Zariņa, Astrīda Ozoliņa, Jautrīte Stūraine. Bildē nav Irinas Burcevas.

Vietu sadalījums:

7. vietā (10 p.) kūka "Vasaras veltes", meistare Astrīda Ozoliņa;
6. vietā (11 p.) kūka "Svētku torte", meistare Ineta Drava;
5. vietā (14 p.) kūka "Roze", meistare Irina Burceva;
4. vietā (16 p.) kūka "Taurenis", meistare Ineta Drava;
3. vietā (22 p.) kūka "Nakts pasaka", meistare Evija Zariņa;
2. vietā (27 p.) kūka "Ašā - saldā", meistare Katrīna Stafecka.
Titulu "Ļaudonas kūku meistars 2019" ieguva Jautrīte Stūraine ar kūku "Mājas torte", saņemot 41 vērtētāju balsi.
Par krāšņāko tika atzīta Katrīnas Stafeckas kūka "Ašā - saldā" (41 balss).

Sirsniņš paldies visām kūku meistarēm. Uz tikšanos nākamā gada konkursā, konkursā, kura galvenais uzdevums ir radīt prieku un svētku sajūtu!

Postfolkloras grupa "Rikši" no Rēzeknes un Liepājas aktrīšu kopa "Atštaukas".

"Lustīgā ziņģu un danču andele"

Svētku kulminācija - vakara koncerts, kas šajā gadā solījās būt īpaši krāšņs, jo pie mums viesojās "Lustīgo ziņģu un danču andele".

Šajā koncertprogrammā uz vienas skatuves satikās spraunās kurzemnieces - Liepājas aktrīšu kopa "Atštaukas" un enerģijas pilnie latgalieši - jautrā postfolkloras grupa "Rikši".

Draiskas dziesmas un apdziedāšana, joku plēšana, uz tirgu braukšana, skatītāju izdancināšana - tas viss iepriecināja svētku apmeklētājus vakara koncertprogrammā.

Paldies Ļaudonas pagasta svētku atbalstītājiem par iespēju visas aktivitātes un pasākumus apmeklēt par brīvu - Ļaudonas pagasta pārvaldei, SIA "Trast būve", SIA "WW TEC", SIA "Seven Elektro", SIA "Ausmupe", Ul-dim Šalajevam, z/s "Saulieši". Paldies SIA "Mokka" un SIA "Burkānciems" par savas produkcijas dāvinājumu!

Svētki turpinājās ar balli kopā ar mūsu pagasta prieku un lepnumu - grupu "Dadžī".

Sirsniņš paldies ikvienai iesaistītajai personai pagasta svētku organizēšanā, paldies kuplajam apmeklētāju pulkam! Ļaudonas pagasta svētki izskanējuši ar tikai to labāko!

Signes Prušakevičas teksts
Diānas Cīrules, Lindas Rūtenbergas,
Armandas Silabriedes, Māra Stiprā foto

NOMETŅU LAIKS ĻAUDONĀ "Volejbums"

No 22. līdz 26. jūlijam Ļaudonā norisinājās sporta un piedzīvojumu nometne „Volejbums”, kurā piedalījās jaunieši vecumā no 11 līdz 15 gadiem. Braukusi no Madonas, Varakļāniem, Dzelzavas, Medņiem un citām vietām, bērni bija gatavi praktizēt savas volejbola iemaņas, kā arī darboties dažādās radošajās darbnīcās, doties pārgājienā, kā arī iegūt jaunus draugus. Lai visiem 24 jauniešiem būtu vieglāk iejusties atpūtas nedēļā, viņi tika sadalīti divās treniņgrupās (vieni ar priekšzināšanām volejbolā, otri, kas vēl tikai gatavi volejbola tehniku iemācīties), un arī trīs audzītgrupās (dažādu uzdevumu veikšanai).

Jau pašā pirmajā dienā bērniem nācās laisties krāsu virpulī. Viņi varēja nodarboties ar batikošanas mākslu gan uz saviem līdzpaņemtajiem baltajiem kreklīņiem, gan uz pašmāju uzņēmuma SIA „Zelta Sproga” sagādātajiem auduma maisiņiem.

Katrīnas Kļaviņas foto

Jauniešu batikošanas darba rezultāti.

Lai nometnē piedzīvotais būtu krāsaināks un pusaudži sajūstu piederību nometnei, tika izveidots arī nometnes karogs, kas sastāvēja no četrām daļām - pirmajā savai fantāzijai vaļū lāva un par iedvesmu citiem kļuva L. Ducena, otrajā un trešajā savus brīnumainos otas triepienus atstāja treniņgrupas, taču ceturtajā katrs lēnām un uzmanīgi ar marķieri rakstīja savu vārdu.

Jūlija Kalniņa foto

Nometnes dalībnieki, brīvprātīgie un audzinātājas pie nometnes karoga.

Katras dienas beigās, vienojoties „sajūtu aplī” un izkrāsojot skolotājas A. Kidalas *tapešruļļa* strēmeli, uz kuras atēloti spilgtākie dienas notikumi, bērni, viegli nopūšoties, izteica savas dienas secinājumus, kas patīcis un kas ne.

Bērnu nometnes nākamajās dienās ļoti aizrāva dažādas radošnīcas - hennas zīmējumu meistarklase, mākslīgo gļotu (*slime*) gatavošana, tērpu veidošana unikālajam nometnes pasākumam - modes skatei „Ceļā uz 3019. gada olimpiādi”.

Pusaudži devās arī pārgājienā uz netradicionālo saimniecību „Bieles” pie saimniekiem Ineses un Elmāra, lai

aplūkotu savvaļas zirgus, dažādos putnus, gliemežus un pārējās dzīvās radības. Mērotais ceļš, lai arī garš, tomēr papildīts ar dažādiem atjautības uzdevumiem. Atraktīvais saimnieku stāstījums jauniešus ļoti iepriecināja un paplašināja redzesloku. Paldies „Bieles” saimniekiem par gādīgo uzņemšanu!

Lai mazliet iepauzētu un sakrātu enerģiju jauniem piedzīvojumiem, nedēļas vidū bērni devās mini ekskursijā uz IK „Baltic Bows”, lai iepazītos ar loku gatavošanas uzņēmumu, devās arī uz Madonu, lai piedalītos Toma Šmēdiņa pludmales volejbola meistarklasē.

Ciemos uz Ļaudonu, lai parādītu, ka arī zinātne un loģiskā domāšana mūsdienās ir vajadzīga, atbrauca zinātkāres centra „Zinoo” darbinieki un kopīgi tika veidotas gaisa raķetes un veidoti lego roboti. Nobeigumā arī lielais eksperimentu šovs.

Kas gan ir nometne bez kārtīgas ballītes? Jaunajai kultūras nama skatuvei atkal bija jauni piedzīvojumi. Uz tās kāpa pilnīgi visi nometnes dalībnieki ar pašu dizainētiem „nākotnes” tērpiem, pēc tam arī ar saviem batikotajiem t-kreklīņiem un maisiņiem. Visus laipni uzņēma arī žūrija - pagasta pārvaldes vadītājs Artūrs Portnovs, aktīvais ļaudonietis Kristeris Kuprans un nometnes vadītāja Anita Kidala.

Meistarklasē pie Toma Šmēdiņa.

Katrīnas Kļaviņas foto

Mirklis no pasākuma.

Lai nometne tiešām paliktu atmiņā, pēdējā dienā tika sarīkotas netradicionālas komandu un individuālās sporta spēles „Olimpiskais bums” - dažādas jautrības stafetes un spēles ar lielu ūdens daudzumu.

Pirms tika ēsta atvadu kūka, jaunieši cits citam parakstīja atmiņu lapas, atstājot savus pildspalvu vilcienus, kas pauda vien laba vēlējumus par laimīgām vasarām, par atkalsatikšanos.

Liels paldies brīvprātīgajiem palīgiem - Renāram Bērziņam, Lindai Rūtenbergai, Loretai Ducenai, Katrīnai Stafekai, Signei Prusakevičai, nometnes vadītājai Anitai, Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolas direktoram Guntim Lazdam par pacietību, brīvo domu lidojumu, par lielisko komandas darbu, kas sagādāja lielu prieku visiem nometnes dalībniekiem! Jūs esat zelts! Paldies arī skolas virtuves saimniecēm par garšīgo ēdināšanu!

Paldies Madonas novada pašvaldībai un Ļaudonas pagasta pārvaldei par bērnu un jauniešu nometņu projekta finansējumu!

Katrīna Kļaviņa

LŪKOJOTIES VĒSTURĒ

Atcerēsimies...

Pirms 75 gadiem - 1944. gada 3. augustā - skaistā, darbīgā pilsētiņā Ļaudona tika pilnībā iznīcināta - nodedzināta, saspridzināta.

Ritēja Otrā pasaules kara pēdējā vasara. Ļaudonā vācieši bija ienākuši 1941. gada 29. jūnijā. Ienākuši bez neviena šāviena, iekārtojušies uz dzīvi, un turpmākos gadus saimniekoja.

Taču 1944. gada jūlijā bija jūtama frontes tuvošanās. Ļaudonieši tika iesaistīti tranšeju rakšanā, vācieši štābā dedzināja dokumentus.

22. jūlijā parādījās pagasta valdes rīkojums visiem ļaudoniešiem gatavoties evakuācijai, atstāt savas mājas.

Lielākā daļa pilsētiņas iedzīvotāju nedevās bēgļu gaitās, bet meklēja patvērumu mežā - raka bunkurus, koku biežokņos būvēja zaru nojumus.

Tilts pār Aivieksti. 1930.-tie gadi.

Ļaudonas evaņģēliski luteriskā baznīca. 1930.-tie gadi.

Šo dienu notikumus ļoti izjusti, spilgti savā grāmatā „... bet tā bija!” ataino ļaudonietis Jūlijs Beļavnieks no „Dziļgravu” mājām. Viņš tolaik bija 14 gadus vecs pusaudzis.

Tagad - ekonomikas zinātņu doktors, Madlienas un Ogres Goda pilsonis. Cilvēks, ar kuru Ļaudona var patiesi lepoties. Visu savu lauksaimnieka darba mūžu viņš veltījis racionālai saimniekošanai, un moder-

nais Madlienas ciemats ir piemineklis viņa veikumam.

Arī šovasar, satiekoties Ļaudonas kapusvētkos, Beļavnieka kungs teica, ka pieredzētā pilsētiņas dedzināšana kā briesmīgs murgs viņam iespiedies atmiņā uz mūžu. Un palicis neatbildētais jautājums: „Kāpēc?!”

Dzīvas atmiņas par to dienu notikumiem ir arī pensionētājām skolotājām Ārijai Mūrmanei un Ausmai Dārziņai. Kādreizējā ļaudoniete Gaida Rācenāja (Driškina) no „Sīliešiem” atceras, ka vācieši dedzinājuši pat siena kaudzes Aiviekstes plāvās pie Ļaudonas.

Nenopostītas Ļaudonā bija palikušas tikai divas ēkas - lauksaimniecības skola un Gruziņu māja. Jā, arī mazais kioskiņš skolas alejas galā.

Stāstīja, ka pirms baznīcas uzspridzināšanas kāds vācu virsnieks uz ērģelēm vēl nospēlējis „Dievs kungs ir mūsu

stiprā pils”. Liktenīgi, ka sprādziena vilnis no gruvešiem izmetis neskartu baznīcas altāra gleznu. Tā ir ļoti vērtīga, datēta ar 1869. gadu, tagad atrodas Ļaudonas kapu kapličā.

Un visus šos briesmu darbus taču pastrādāja cilvēki, kuru uniformu siksnu sprādzes greznoja uzraksts „Gott mit uns” („Dievs ar mums”).

Apbrīnojams bija ļaudoniešu gara spēks. Nodedzinātajā pilsētiņā tajā pašā rudenī skolā sākās mācības. Pār nopostītā tilta balstiem bija pārliktas dēļu laipas, lai bērni tiktu pāri upei.

Lauksaimniecības skolā bija gan klases, gan internāts, gan ēdamtelpa. Turpat dzīvoja arī skolotāji. Pēckara grūtības gūlās uz vecāku pleciem, bet darīja stiprus arī bērnus. No tā laika skolēniem izauga lieliskās skolotājas Ārija Mūrmane un Vija Portnova, agronome Aina Tuča (Pusplatā), mežkope Laima Jelēviča (Ziediņa). No tālajiem Pumpurkalna mežiem uz Ļaudonas skolu savus dēlus veda Āboliņu ģimene. Miervaldis Āboliņš, beidzis LLA, darba mūžu veltīja mežsaimniecībai. No „Beļaviņām” brauca brāļi Oši. Jāņa darba mūža piemineklis bija Cēsu autoremonta rūpnīca, bet Stradiņa slimnīcā reanimācijas nodaļu vēl joprojām nevar iedomāties bez daktera Pētera Oša. „Ancīšu” Aivars Portnovs kļuva ievērojams fiziķis un LU mācītbspēks.

Taču vislielāko varoņdarbu paveikusi mana bērniņas draudzene Vija Dreimane. Vija auga ļoti grūtos apstākļos, taču Dreimaņu ģimenē izaudzināti un izskoloti seši bērni. Tagad Vija un Laimonis priecājas par 13 mazbērniem.

Protams, cieņu ir pelnījusi visa Ļaudonas pēckara paaudze - cilvēki, kas jebkurā darbavietā godīgi, atbildīgi veica savus pienākumus.

Un tomēr īpaši gribas izcelt skolotājus. Mācīt bērnus pēckara apstākļos, kad trūka grāmatas un burtnīcas, kad pat rakstāmspalva bija vērtība, bija ļoti grūti. Jāapbrīno skolotāju izturība un sirds siltums. Internātā dzīvojošie bērni, sevišķi mazie, skuma pēc mājām. Skolotāji no visas sirds centās viņus iepriecināt, izklaidēt, uzmundrināt.

Vakariņu starplaikos skolotājas mācīja bērniem dažādas rotaļas ar dziedāšanu - „Skaisti dziedī, lakstīgala!”, „Ložņā, biūt, caur zaru zariem!”, kopā ar viņiem skrēja „Div’ par maz, trīs par daudz” vai „Pēdējais pāris šķiras”, spēlēja tautas bumbu, centās iemācīt pat balles dejas. Īpašā cieņā bija volejbols, arī kino. Tad arī mēs, izlūgušās mammai atļauju, vakaros skrējām uz skolu. Tas nekas, ka trofeju filmas bija angļu valodā - „Tarzānu” sapratām lieliski.

Darb mācības stundā 1957. gadā.

turpinājums no 13. lpp.

Lielas grūtības sagādāja apģērbs un apavi. Neticami, bet arī toreiz, pēckara gados, nabadzībā valdīja savi modes likumi. *Vēja blūze, svinga jaka* - kas par nosaukumiem! Mūsu zēni kļuva īsti švīti, kad mātes bieži vien no saviem apģērbiem sakombinēja šo divkrāsu brīnumu.

Tanki - smagi, rupjas ādas, kniedēti šnorzābaki. Taču laimīgi bija bērni, kas pie tādiem tika. Baltās, ar krītu vai zobu tīrāmo pulveri noziestās tenisības - tās vairāk svētku reizēm, galošas un vilnas kapzeķītes - tās ikdienai. Skolotājas glāba viņu tumšie atlasa halāti. Tos atdzīvināja skaistas krādziņas, kāda brošiņa. Mēs, meitenes, to visu iegaumējām.

Interesants bija 1. septembris, kad tālākie bērni zirgu pajūgos tika atvesti ar visu internāta iedzīvi - gultiņām, cisu maisiem, segām, spilveniem un leģendārajām pārtikas lādītēm. No tām mēs reizēm tikām pacienāti ar sevišķu gardumu - taukšķētiem zirņiem.

Tā laika valdība centās palīdzēt atjaunot iznīcināto Ļaudonas apbūvi, atgriezt pilsētiņā iedzīvotājus. Katrai cietušajai ģimenei tika piešķirti kokmateriāli, tiesa gan, mežā augoši koki. Toreiz taču nebija ne motorzāģu, ne traktoru. Visu vajadzēja paveikt ar pašu rokām. Talkā nāca pazīstami zemnieki ar saviem zirgiem. Tomēr ne jau visas ģimenes spēja atjaunot savas mājas, un to vientuļie skursteņi vēl ilgi vērās debesīs. Celtniecībai valsts piešķīra arī naudas aizdevumu. Atceros, kā priecājās mani vecāki, kad saņēma paziņojumu, ka daļa aizdevuma tiek dzēsta.

Ļaudona atdzima pamazām. Sākumā sabiedriskām vajadzībām izmantoja apkārtējo zemnieku mājas. Atceros aptieku „Cekuļos”, ambulanci un slimnīcu „Ruķos”, bibliotēku „Nācos”. Uz mazo kioskiņu skrējām stāvēt rindā pēc maizes. Gruziņu mājas pagalmā atradās ceptuve.

Kad dr. Salmiņš atjaunoja savu divstāvu dzīvojamu māju Brīvības ielā, to nacionalizēja kā pārāk lielu ģimenes vajadzībām, un ļaudonieši uz ilgiem gadiem tika pie slimnīcas.

Kad kaut cik nostiprinājās kolhozu saimniecība, speciālistiem, kā arī pārējiem labākajiem darbiniekiem tika uzceltas dzīvojamās mājas Upes un Avotu ielā, parādījās Lī-

6. klases skolēni ar audzinātāju Martu Židovu. 1950. gads.

vānu māju apbūve, daudzdzīvokļu ēkas Brīvības un Miera ielā, arī māja skolotājiem. Mūsdienīgus vaibstus Ļaudonas sešā iezīmēja Teiču rezervāta administratīvā apbūve, 450 skolēniem paredzētā jaunā vidusskola ar plašu sporta zāli un stadionu, jaukais bērnodārzs, atjaunotā pareizticīgo baznīca.

Vai Ļaudona ir pilnībā atdzimusi? Ko jaunu tai devuši neatkarības gadi?

Uz šo jautājumu grūti atbildēt viennozīmīgi. Ļaudonieši ir brīnišķīgi cilvēki - dzied, dejo. Viņus ievēro pat lielajos Dziesmu svētkos. Cieņā sports. Jaunieši spēlē volejbolu, basketbolu, slēpo. Izveidota lieliska teātra trupa, kas sagādā patiesu prieku skatītājiem. Vienmēr gaidīti ir Ļaudonas pagasta svētki. Lepnums par renovēto kultūras namu, par gaišumu, ko ar savām aktivitātēm sniedz bibliotēka. Aug gudri, talantīgi bērni. Nu jau visa Latvija ir iepazinusi Artūra Biķernieka skanīgo balsi. Priecājāmie un turējāmie ikšķus par Emīliju Dreimani, kas piedalījās LTV raidījumā „Gudrs, vēl gudrāks”. Pilsētiņas mājas ir skaisti sakoptas. Veikalā liela preču izvēle, strādā jauki un atsaucīgi cilvēki. Ļaudonas vārdu pazīstamu dara arī „Burkānciemā” gatavotais garšīgais siers.

Un tomēr - nav paša galvenā - dzīves ekonomiskā pamata. Tāpēc pilsētiņa kļuvusi klusāka, tukšāka. Ļaudonieši dodas darba meklējumos uz apkārtējiem uzņēmumiem, uz Madonu, uz Rīgu. Protams, arī uz ārzemēm. Šķiet, ka brīnumdare Feja ir aizmirsusi iegriezties Ļaudonā...

Saka, ka Dievs bijis iemīlējies, kad radījis Gauju. Taču šķiet, ka arī Ļaudonas atrašanās vieta ir izvēlēta īpaši laba noskaņojuma brīdī - starp diviem unikāliem dabas rezervātiem, pie zivīm bagātās, skaistās Aiviekstes. Varbūt tieši šis Ļaudonas ģeogrāfiskais stāvoklis ir tās kristāla kurpīte?!

Lai pagasta vadībai pietiek spēka, izdomas un drosmes celt godā Ļaudonas vārdu!

Vēlēsim, lai nekad nepārstāj pukstēt Ļaudonas sirds - skola, tāpat kā lai neapklust grieze Aiviekstes plāvās!

Astrīdas Aizsilnieces,
Ļaudonas vidusskolas 1958.
gada absolventes, teksts

1. rindā augšā no kreisās puses: Ļaudonas vidusskolas direktors Aleksandrs Salenieks, skolotāji - Vladimirs Kaušs, Alfrēds Indriksons; 2. rindā no kreisās puses: Marta Židova, Marta Saleniece, Ella Lubāne; 3. rindā no kreisās puses: Pēteris Mihalovs, Elza Kalniņa, Vija Portnova; 4. rindā no kreisās puses: Velta Lesiņa, Irēna Vilciņa, Aleksandra Zvaigzne, Austra Meķe, Baiba Latere, Marija Upeniece, Marija Strode, Milda Apsīte. 1955. gads.

Bērnu svētki pirms 106 gadiem

Tie notika Ļaudonā. Svētkos bez ļaudoniešiem piedalījās arī pārējo šīnī draudzē esošo pagastu bērni - no Ļaudonas - Odzianas (Mētrienas), Saikavas un Sāvienas. Jāatgādina, ka Latvijas valsts tolaik vēl nepastāvēja, bet attiecīgā teritorija ietilpa Krievijas impērijas sastāvā, kuru pārvaldīja cars (vai ķeizars) Nikolajs II. Valsts himna „Dievs, sargi ķeizaru”, Baumaņu Kārļa sacerētā lūgšana „Dievs, svētī Latviju” bija pazīstama, taču par Latvijas himnu tā kļuva līdz ar valstiskās neatkarības pasludināšanu - 1918. gada 18. novembrī.

Tagad iepazīsimies ar svētku norisi, kuru „Vēstulē no Ļaudonas” („Rīgas Avīze”, 1913. gada 15. jūnijs) aprakstīja kāds autors ar pseidonīmu Novalis.

Svētdien, 9. jūlijā, Ļaudonā tika svinēti Ļaudonas draudzes pirmie vispārējie bērnu svētki. Svētkus sarīkoja Ļaudonas draudzes skolotāji ar mācītāju prāvestu Avota kungu priekšgalā. Piedalījās visas četras šīs draudzes pagasta skolas un Ļaudonas draudzes skola, kopā apmēram 400 skolēnu.

Svētki sākās ar gājieni no Ļaudonas lauksaimniecības biedrības nama uz baznīcu, kur bērniem bija iepriekš rezervētas brīvas sēdvietas. Pēc īsa dievkalpojuma baznīcā gājiens turpinājās uz svētku vietu - ērto un saulaino Ļaudonas muižas parku. Vairākums no ļaudoniešiem šādus svētkus laikiem gan piedzīvoja pirmo reizi savā mūžā. Tik pati vecākā paaudze pastāsta, ka kaut kas šim līdzīgs ir ticis sarīkots pirms gadiem 50 vai 60, kad viņi vēl bijuši mazi zēni un meitenes. Tādēļ nav brīnums, ka, redzot šo vareno gājieni stingrā gaitā zem mūzikas takts zēnus ar karodziņiem un meitenes ar puķu vainadziņiem galvā, dažam vecam vīram ir jānogriežas savrup, lai nesaudzīga sveša acs neredzētu, kā pār viņa dzīves vētrās grumboto vaigu rit sajūsmas asara sirmajā bārdā. Bet ko tad tu tā sajūsminies, vecais vīrs? Vai jaunības žēl? Re, tur zem izplestiem karogiem, baltās, tīrās drēbēs tērpti, viņi iet. Iet tie, priekš kuriem strādānot un gādānot, var ne tikai vecs palikt, bet var arī nomirt...

Nonākot parkā, visas skolas nostājas pusriņķī zem simtgadu ozola zariem, kur ir uztaisīts paaugstinājums runātājam. Tribīnē nostājas prāvests un griežas pie bērniem un svētku viesiem ar sirsnīgu uzrunu, pēc kuras lūdz nodziedāt „Dievs svētī, ķeizaru”. To bērnu koris izpilda trīs reizes. Svētki ir atklāti. Svinības tika kuplinātas ar kādām astoņām vairākbalsīgām dziesmām. Dažas no tām trīsbalsīgi izpildīja gan pagasta skolēni vieni paši,

gan kopā ar draudzes skolas audzēkņiem, gan arī draudzes skolas audzēkņi atsevišķi. Visu pēcpusdienu skolēni pavadīja atspirdzināties pie bagāti apgādātiem ēdieniem un dzērieniem un ejot rotaļās. Zēniem notika sacīkstes, turklāt uzvarētājiem pasniedza mazas godalgas.

... Jo zemāk laidās saulīte aiz koku galiem, jo dzidrāks tapa gaiss un priecīgāk atbalsojās arī bērnu gaviles. Visi klātesošie, kuru bija ap divi līdz trīs tūkstoši, jutās šē kā tuvāki un pazīstamāki tapuši.

... Ir pienācis vakars. Atskan signāls, un bērni pulcējas uz pēdējo dziesmu. Tribīnē atkal parādās prāvesta kungs un ar jaunekļa sajūsmu teic beidzamos atvadīšanās un pateicības vārdus. Un tiešām daudziem pienākas pateicība par dalību pie tik labas izdošanās. Vispirms pateicība pienākas Ļaudonas muižas īpašniekam Rušmaņa kungam, kurš bez sevišķas atlīdzības laipni atļāva savu parku un uztaisīja ar savu materiālu visus solus un teltis, turklāt vēl daudz ko deva priekš bērnu pacienāšanas. Tāpēc jāpateicas visiem tiem Ļaudonas draudzes iedzīvotājiem, kuri, izpildīdami cēlo pienākumu, jo bagāti apdāvināja bērnus ar dažādām ēdamvielām un atspirdzinošiem dzērieniem. Jo sirsnīgs paldies visām dāmām, kuras pulcējās Ļaudonā jau no agra rīta un visu dienu, līdz pat vakaram, stāvēja teltī un apkalpoja izsalkušos un izslāpušos mazos svētku dalībniekus.

Bet atskan beidzamā dziesma „Dievs, svētī Latviju”, un pēc pēdējo dāvanu saņemšanas jautrais bars sāk izklīst. Vēl ilgi dzirdama klaigāšana, ratu rībēšana uz daudziem ceļiem, kuri ved no Ļaudonas uz dažādām pusēm, un tad vecais ozols iemieg atpakaļ savos vēstures sapņos. Bet mēs paņemsim līdzī no šīs svētku vietas to sirsnīgo drauga rokas spiedienu un to neizteikto vārdu, kas dzimst katra cilvēka dvēselē svētā brīdī, kad viņš jūtas izcelts ārā no ikdienības.

**Austra Apsīša materiāls,
kas publicēts „Mētrienas Dzīvē” 2007. gada jūlijā**

Sirsnīgs paldies **Norai Barkovskai** par palīdzību, dodot savu artavu, lai taptu „Ļaudonas Vēstis”!

Ja arī jums ir kādi vēstures materiāli, kurus iespējams publicēt mūsu pagasta izdevumā, lūdzu sūtīt tos uz e-pastu: laudonas.vestis@inbox.lv vai Ļaudonas pagasta pārvaldei, izmantojot pasta pakalpojumus, ar norādi „Ļaudonas Vēstīm” (Dzirnāvu iela 2, Ļaudona, Madonas novads, Latvija, LV-4862).

SPILGTĀ ĻAUDONAS DABA „Ļaudona teiku lokā”

Ļaudonas pagastā uzsākts īstenot Latvijas Valsts mežu un Kultūrkapitāla fonda atbalstītais projekts „Ļaudona teiku lokā”. Projekta mērķis - iedzīvināt dabā Ļaudonas pagastā pierakstītas teikas un nostāstus par dažādām vietām un objektiem, izveidot Ļaudonas teiku taku, iesaistīt jauniešus vienotā dabas un kultūras mantojuma, t.sk. folkloras vērtību apzināšanā un saglabāšanā un sava pagasta patriotisma gara stiprināšanā, veicināt pagasta atpazīstamību.

Par Ļaudonas pagastu, tā vietām un dabas objektiem ir daudz teiku un nostāstu. Taču šis folkloras materiāls nav vienkopus savākts. Projekta ietvaros savāksim un sakošosim teikas un nostāstus no bibliotēkām, novadpētniecības fondiem, datubāzēm, vecāko ļaužu nostāstiem un

Viens no divpadsmit objektiem, par kuru stāstītas teikas – Sāvienas pilskalns.

turpinājums 16. lpp.

← turpinājums no 15. lpp.

projekta noslēgumā nodosim to Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolas muzejam.

Projekta laikā apzināsim teiku un nostāstu vietas Ļaudonas pagastā un pārbaudīsim objektus dabā - dažviet tie atrodami nesakoptā vidē, nezālēs un krūmos.

Popularizēsim teiku apvītos Ļaudonas pagasta objektus iedzīvotājiem un viesiem. Iesaistīsim šajā darbā jauniešus, tā attīstot kultūras vērtību apzināšanu jauniešos un stiprinot

viņos sava pagasta patriotisma garu.

Jūlijā esam pārbaudījuši dabā 12 objektus, sakopuši tos un to apkārtni, nofotografējuši. Darba gaitā pie šiem 12 teiku apvītajiem objektiem izvietosim standus ar teiku par to un foto.

Aicinām visus pagasta iedzīvotājus, kuru apsaimniekojamā teritorijā atrodas šīs dabas un kultūras mantojuma vērtības, uzturēt tās kārtībā.

Birutas Calmanes,
projekta darba grupas vadītājas, teksts

Sikspārņu nakts

4. jūlijā Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk Pārvalde) aicināja interesentus uz sikspārņu nakti Ļaudonā pie pārvaldes biroja ēkas, Aiviekstes ielā 3. Liels bija prieks sagaidīt tik lielu apmeklētāju pulku - un ne tikai ļaudniešus, bet arī ciemiņus, kas viesojās Ļaudonā, gan arī apmeklētājus, kas ieradās mūsu pagastā, lai apmeklētu tieši šo pasākumu.

Latvijas vadošais sikspārņu pētnieks, bioloģijas zinātnu doktors Gunārs Pētersons interesantā stāstījumā iepazīstināja klātesošos ar savdabīgo sikspārņu dzīvi un to, cik dažādi ir pasaulē sastopamie sikspārņi (auglējāji sikspārņi, kurus sauc arī par lidojošajām lapsām, sikspārņi vampīri, kas sastopami tikai Centrālamerikā). Latvijā sastopamās 16 sikspārņu sugas visas ir kukaiņēdāji. Un tās visas ir aizsargājamas. Vēl zinātnieks stāstīja par sikspārņu dzīvesveidu, dažu sugu ciešo saistību ar cilvēku apdzīvojamām ēkām utt. Īpašs prieks bija par mazāko klausītāju lielo interesi, par uzdotajiem āķīgajiem jautājumiem un aktīvu līdzdarbošanos.

Pēc stāstījuma mazākajiem un arī lielākajiem dalībniekiem bija iespēja darboties radošajās darbnīcās, veidojot sikspārņu maskas, sikspārņu piespraudes, krāsot darba lapas, likt puzzles un spēles veidā iepazīt faktus par sikspārņu dzīvi.

Iestājoties krēslai, devāmies ārā, lai novērotu sikspārņus dabā. Turpat pie pārvaldes biroja ēkas, uz Svētupītes, vairāki ūdens naktssikspārņi ilgstoši mums demonstrēja savu veiklo lidojumu pie pašas ūdens virsmas, ķerot tur lidojošos kukaiņus. Pie pasta ēkas virs Svētupes vērojām izmēros daudz lielāko rūsgano vakarsikspārni, kā tas ķēra daudz augstāk lidojošos kukaiņus gar koku galotnēm. Estrādes parkā ar detektora palīdzību spējām sadzirdēt un tad arī pamanīt ziemeļu sikspārni, kas barojās parka koku zaru aizsegā. Tādējādi spējām novērot, kā sikspārņi ir pielāgojušies barības ieguves vietām, sugām nekonkurējot savā starpā, bet katram atrodot savu nišu, - citam atklātās vietās, citam koku aizsegā, citam zemu virs ūdens, bet citam augstu gaisā gar koku galotnēm.

Kā uzzinājām stāstījumā, puse no Latvijas sikspārņu su-

gām rudenī migrē, lai ziemotu tādās valstīs kā Polija, Itālija, Vācija, Francija, pat Spānija, kur ziemas ir siltākas un nav jāmeklē pazemes mītnes, lai izziemotu. Šāda informācija par ziemošanas vietām Eiropā ir iegūta, pateicoties sikspārņu gredzenošanai Papē, Liepājas pusē, un saņemot ziņas par Latvijā gredzenotajiem sikspārņiem no visas Eiropas. Latvijā sikspārņi spēj pārziemot pazemes slēptuvēs, kur temperatūra ziemā nenoslīd zem 0, -2 grādiem pēc Celsija. Tie ir piemājas pagrabi, forti, alas, pazemes ejas pie senajām pilīm, arī akās starp grodiem ir atrasti ziemojoši sikspārņi. Ziemojošos sikspārņus ir svarīgi neaiztikt un nepamodināt, jo tādējādi viņi lieki patērē tik svarīgās enerģijas rezerves, kas nepieciešamas, lai sagaidītu pavasari. Sikspārņi vasarās mēdz apmesties arī dzīvojamās ēkās. Parasti tās ir koka apšuvuma mājas, kur aiz apšuvuma sikspārņu mamas ir savākušas kolonijā, lai kopā uzaudzinātu savus mazulīšus, kuri katrai mammai ir tikai viens līdz divi. Ja mājā ir sikspārņi, nevajadzētu uztraukties - tie neko negrauz, vienīgais traucējums ir nelielais troksnis, ko tie rada vakarā izlidošanas laikā un no rīta agri atgriežoties. Augustā sikspārņu mazuli jau paši ir gatavi lidojumam un sikspārņi savu vasaras mītni pamet. Ja mājā vasaras periodā ir apmetušies sikspārņi, svarīgi ir neveikt remontu laikā no maija beigām līdz augusta sākumam.

Ja ir vēlme, lai pagrabā ziemotu sikspārņi, vai arī - tie jau ziemo, bet gribētos, lai to būtu vairāk, pagrabā gar sienām var piestiprināt kādu dēli, ar atstarpi no sienas apmēram 2-3 cm, kur sikspārņiem paslēpties. Pie mājas savukārt var izvietot sikspārņu būrīšus (skices var atrast internetā), kur sikspārņiem apmesties vasarā.

Ar cerību, ka pārvaldes ēkā notiks arvien vairāk interesantu pasākumu un apmeklētāju interese būs tikpat liela -

Alda Stepanova,
pasākuma dalībniece un pārvaldes darbiniece

Ļaudonā apskatāma izstāde

"Mežs un dabas vērtības NATURA 2000 teritorijās"

Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas Ļaudonas biroja telpās no 1. augusta skatāma izstāde "Mežs un dabas vērtības NATURA 2000 teritorijās" - fotostāsts par Latvijā sastopamajiem Eiropas Savienībā aizsargājamiem mežu biotopiem, kas papildināts ar biotopu aprakstiem.

Izstādes apmeklētāji var ne tikai iepazīt mežu dažādību un aplūkot mežos sastopamo augu un dzīvnieku fotogrāfijas, bet arī iepazīties ar vadlīnijām meža biotopu saglabāšanai. Izstādē tiek gaidīti gan pieaugušie, gan skolēni.

Iepriekš piesakoties, iespējams piedalīties arī dabas izziņas nodarbībā par mežu, tā iemītniekiem, par meža ekosistēmas sniegtajiem pakalpojumiem. Interesenti var apmeklēt arī biroja tuvumā izveidotu dabas taku, kas atrodas vienā no ES aizsargājamiem biotopiem - aluviāli krastmalu un palieņu meži.

"Latvija ir mežu zeme. Kādreiz tie klājuši gandrīz visu valsts teritoriju. Vēstures gaitā mainījušās gan mežu aizņemtās platības, gan to nozīme cilvēku dzīvē. Cilvēki arvien vairāk izmanto mežu, bet cilvēka intereses ne vienmēr sakrīt ar dabas likumiem, ar dabas saglabāšanas likumiem. Rei-

zēm pietrūkt zināšanu, lai novērtētu un saglabātu dabiskās vērtības, kas mūsu mežos vēl atrodamas. Mežu biotopu saglabāšana, apsaimniekošana un atjaunošana nav iespējama bez plašākas izpratnes par meža ekosistēmu, mežu dažādību un ainavu, to nozīmi biotopu un mežu apdzīvojošo sugu aizsardzībā," pauž Dabas aizsardzības pārvaldes dabas izglītības centra "Rāzna" vadītāja Regīna Indriķe.

Eiropas mērogā mūsu Latvija nozīmīga ar reto putnu sugām, mežu daudzveidību. Dabas vērtību aizsardzībai izveidotas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas. Teritorijas, kurās atrodamas Eiropas nozīmes dabas vērtības, iekļautas NATURA 2000 tīklā. Tas izveidots, lai saglabātu visas savvaļā dabiski pastāvošās dzīvnieku sugas un to dzīves vide - biotopi. Izstāde ir mazs stāsts par vienu no tiem - foto stāsts par mežu biotopiem.

Izstāde apskatāma darba dienās, iepriekš piesakoties. Kontaktālrūnis saziņai - 29139677 (Regīna).

Regīna Indriķe, Dabas aizsardzības pārvaldes
Latgales reģionālās administrācijas
Dabas izglītības centra vadītāja

*No tevis tik daudz bija ko gūt,
Tavas pēdas ir dziļas, tās nepazūd,-
Mums atmiņās ilgi vēl kopā būt ...*

Augustā mūžībā aizgājusi
OLGA GRUNDMANE
(10.04.1931. – 03.08.2019.)

Ir aprāvis mūsu bijušās ilggadējās skolotājas, enerģiska un sabiedriski aktīva cilvēka dzīves pavadieņi.

Tas ir cilvēka darba mūžs, kura dzīves pavadieņi bija visās varavīksnes krāsās.

Dzimusi Atašienes pagasta Rēzeknes apriņķī, tagadējā Krustpils novadā.

Īsa bija bezrūpīgā, bet darbīgā bērnība. Skolotājas bērnība bija skumja, sāpīga, ciešanu pilna, bet gaišās do-

mas, ticība Dievam un cerība palīdzēja visam tikt pāri. 1941. gada 14. jūnijā skolotājas ģimene tika deportēta uz Krasnojarskas apgabalu.

Dzīves ceļš ir bijis grūts, sarežģīts. Lai kaut cik padarītu to vieglāku, bija jālaužas cauri grāmatu kalniem, jāiegūst zināšanas. Olga jau agri izprata, ka zināšanas ir kā bāka uz nākotnes sapņiem.

Ar milzīgu gribasspēku, darbu un neatlaidību Olga Grundmane tiecās uz mērķi - izmācīties par skolotāju. Pirmā skolotājas darbavieta - Gaujienas vidusskola. Ar šo darbavietu saistītas visgaišākās atmiņas, kur pati

daba un darba kolektīvs dāvājuši daudz pozitīvu un neaizmirstamu izjūtu.

Ļaudonas vidusskolā Olga Grundmane strādāja par mācību pārzini, krievu valodas, vēstures un sabiedrības mācības skolotāju 22 gadus - no 1969. gada līdz aiziešanai pensijā 1992. gadā.

Grāmatās iegūtās atziņas palīdzēja dziļāk ieskatīties cilvēku dvēselēs, izvērtēt rīcību cēloņus un nonākt pie slēdziena, ka nav nekā sarežģītāka par savstarpējām attiecībām, jo bieži vien cilvēks nespēj iedomāties sevi sava tuvākā vietā.

Apbrīnojama zinātkāre visa mūža garumā, vēlme dalīties zināšanās un pieredzē ar citiem, mīlestība uz dabu - tas bija skolotājas Olgas Grundmanes dzīves papildījums.

Skolotāja sniegusi dziļas un stabilas zināšanas, mācījusi strādāt patstāvīgi, būt disciplinētiem un mērķtiecīgiem, organizējusi skolēniem ekskursijas, paverot jaunus apvāršņus.

Olgai Grundmanei tuva bija teātra māksla, vēsture, daiļliteratūra, viņa interesēja politiskās norises valstī un pasaulē.

Skolotāja atzina, ka dzīve jāaizpilda ar labiem vārdiem un darbiem, ejot pa dzīves ceļu ar skaidru sirdi, mirdzošām acīm un labestību. Ar savu piemēru ceļot cilvēkos nacionālo pašapziņu un tēvzemes mīlestību, kopjot tautas garīgās vērtības.

Ar gaišām atmiņām un izsakot patiesu līdzjūtību
tuviniekiem - **Andreja Eglīša Ļaudonas
vidusskolas kolektīvs**

KAPUSVĒTKU LAIKS

Vasara kā ierasts ir Kapusvētku laiks, kad dodamies saņemt un uzpost tuvinieku atdusas vietas, kad satiekas dzimtas un radinieki.

Saku paldies šī gada Kapusvētku mākslinieciskajai komandai - Selgai Balodei par izjustajiem un pārdomātajiem vārdiem, Pēterim Leibomam un Dacei par skaisto muzikālo pavadījumu.

Daudzu ļaudoniešu vārdā paldies kapu pārziniem par rūpīgi un akurāti darīto darbu - Pārupes kapu pārzinei Valentīnai Kļaviņai, Ļaudonas kapu pārzinei Aļai Gurskai, Mētrieņas kapu pārzinei Zinai Kalniņai.

*Pāri sirmām kapu priedēm pāršalc Tavas dzīves stāsts.
Pāri darbam, sāpēm, ilgām baltu, vieglu smilšu klāsts.*

No 2018. gada jūnija līdz 2019. gada 30. jūnijam Ļaudonas kapos guldīti:

Velta LASMANE mirusi 02.03.2018. 94 gadu vecumā;
Ināra BELAVNIECE mirusi 02.05.2018. 77 gadu vecumā;
Jānis ZARIŅŠ miris 14.07.2018. 67 gadu vecumā;
Vilija BERNARČIKA mirusi 03.08.2018. 99 gadu vecumā;
Juris RINĀSS miris 21.08.2018. 43 gadu vecumā;
Pēteris MOZULS miris 29.08.2018. 80 gadu vecumā;
Jelena KUROVSKA mirusi 20.10.2018. 68 gadu vecumā;
Voldemārs MĀLIŅŠ miris 12.01.2019. 91 gada vecumā;
Tekla MIVRINIĶS mirusi 22.01.2019. 97 gadu vecumā;
Nina SIMSONE mirusi 11.02.2019. 77 gadu vecumā;

Laima MOZULE mirusi 03.03.2019. 76 gadu vecumā;
Skaidrīte ĀBOLIŅA mirusi 06.05.2019. 87 gadu vecumā;
Aigars BIĶERNIEKS miris 07.05.2019. 43 gadu vecumā;
Marija ĀBOLIŅA mirusi 25.05.2019. 75 gadu vecumā;
Rīta PĒTERSONE mirusi 16.06.2019. 74 gadu vecumā;
Valdis VASIĻJEVS miris 22.06.2019. 68 gadu vecumā.

No 2018. gada jūnija līdz 2019. gada 13. jūlijam Pārupes kapos guldīti:

Elenora IESALNIECE mirusi 09.2018. 90 gadu vecumā;
Anna RUTKA mirusi 16.11.2018. 65 gadu vecumā;
Elza KRĒSLIŅA mirusi 28.01.2019. 89 gadu vecumā;
Ausma LAPSIŅA mirusi 15.02.2019. 77 gadu vecumā;
Arvīds ANDERSONS miris 22.04.2019. 85 gadu vecumā;
Ilīta Berķe mirusi 8.05.2019. 57 gadu vecumā;
Aigars PUDULIS miris 21.05.2019. 52 gadu vecumā;
Dzidra DRIKSNA mirusi 31.05.2019. 95 gadu vecumā;
Mirdza GAILĪTE mirusi 24.06.2019. 82 gadu vecumā.

No 2018. gada jūnija līdz 2019. gada 4. augustam Mētrieņas kapos guldīti:

Maris DAGIS miris 29.06.2018. 54 gadu vecumā;
Kārlis PAKĀRKLIS miris 21.09.2018. 67 gadu vecumā;
Rīta NAMIĶE mirusi 03.12.2018. 87 gadu vecumā;
Ziedonis KALNIŅŠ miris 16.01.2019. 65 gadu vecumā;
Velta LIEPIŅA mirusi 30.05.2019. 89 gadu vecumā.

Signe Prušakeviča,
Ļaudonas kultūras nama vadītāja

Zinību dienas pasākumi 2. septembrī:
Andreja Eglīša Ļaudonas vidusskolā plkst. 10:00;
PII Brīnumdārzs plkst. 9:15

SLUDINĀJUMS

Ļaudonas pagasta "Birzumniekos" katru piektdienu no plkst. 17.00 līdz 20.00 var iegādāties SB kūpinājumi produkciju. Var veikt pasūtījumus gan gaļas produktiem, gan gaļas platēm.

Sanita, tel. 28381992

Ļaudonas pagasta pirmsskolas izglītības iestāde "Brīnumdārzs" ar 2019. gada 1. septembri aicina darbā **pirmsskolas izglītības skolotāju**.

CV un motivācijas vēstuli sūtīt līdz 20.08.2019. uz e-pastu: laudonapii@madona.lv.

Vadītājas Ināras Krasnovas tālruna numurs – 26425048

JAUNUMS!

Sākot no 1. augusta, Ļaudonas pasta nodaļa iespējami norēķini ar bankas karti!

ATVAĻINĀJUMU LAIKS BIBLIOTĒKĀS

Sāvienas bibliotēkā 02.09. - 22.09.
Ļaudonas bibliotēkā 19.08. - 02.09.

WWW.KIDSWONDERLAND.LV

MADONA BRĪVDABAS ESTRĀDE

17.AUGUSTS

11:00 - 19:00

KIDS WONDERLAND FESTIVĀLS BĒRNIEM UN ĢIMENĒM

ĢIMENŪ STAFETES DISKOTEKA BĒRNIEM MAMIŅU TELTS / VIRU TELTS LABDARĪBAS ANDELE

ATRAKCIJAS UN AKTIVITĀTES:

PIEPĒŠAMĀS ATRAKCIJAS - LAZERTĀBA POLIGONS - DISKOTEKA UN PŪTU BĀLLĪTES - LIELĀ SKRĒSĻU STAFETE - ROYALD TELTS UN RĀDĒŠĀS BARBĒNICAS BĒRNIEM - BŪRBUĻ BĀLLĪTES - AIRSOFT SAŅŪTĪVE - DIDĒJĀI APMĀCĪBAS KURSS - YAMAHA MŪZIKAS SKOLA* - APBALVOŠANA - ATKLĀŠĀMAS ĢAIENS

KONKURSI: ĢIMENŪ STAFETES AR BALVU FONDU 300 EUR VĒRTĪBĀ

INFO MAJASLAPĀ WWW.KIDSWONDERLAND.LV - REĢISTRĒTĒS STAFETĒ

LIELĀKĀ JAUTRĪBA PILSĒTĀ

BIĻETES IEPRIEKŠPĀRDOŠANĀ LĒTĀK - WWW.TICKETPOINT.LV

BIĻETES BŪS PIEEJAMĀS ARĪ UZ VIETAS

*PIEPĒŠAMĀS ATRAKCIJAS UN VISAS AKTIVITĀTES IR IEKĻAUTAS IEĒJAS CENĀ!

Māra Stīprā foto

ĻAUDONAS PAGASTA PĀRVALDES IZDEVUMS

Izdevējadrese: Ļaudonas pagasta pārvalde, LV 4862, Madonas novads, Reģ. apl. Nr. 1426
Redaktore - Katrīna Melānija Kļaviņa. Redaktora tālrunis nr.: 64823464, mob.t. 26383881, e-pasts: laudonas.vestis@inbox.lv
Iespiests: SIA "Erante" Madonā, Saieta lukums 2, LV 4801, Madona
Metiens 500 eks. Datorsalikums. Ofsetspiedums. Avīzi var lasīt internetā: www.laudona.lv
Iznāk vienu reizi mēnesī. Materiālus avīzei iesniegt līdz katra mēneša 10. datumam.